

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Apostolica contra nostri temporis hæreses

In quibus Loca illa explicantur, quæ Hæreticj hodie (maximè Caluinus & Beza) vel ad sua placita stabilienda, vel ad Catholicæ Ecclesiæ dogmata infirmanda ...

In Acta Apostolorum to. primus

Stapleton, Thomas

Antverpiæ, 1595

12. Quid miramini in hoc, aut nos quid intuemini, quasi nostra virtute aut pietate fecerimus hunc ambulare?

urn:nbn:de:hbz:466:1-39424

Marlor.
in catena.

Oratio ad
alia utilis
quàm ad
fouendū
fidem.

Marth. 21

22.

Marth. 7.

8.

Ioan. 16.

23.

ficij veteribus sumptum, Apostoli in suum usum
translulerunt. Fingunt autem hîc hæretici
Apostolos testandæ pietatis causa Deum Israel
inuocasse, & fidem suam precationibus quasi fomē-
tis magis accendisse. Ita omnē orationis usum
ad fidei testimoniū, vel ad fidem fouendam
transferunt: quorum neutrum Scriptura
docet. Alios orationis usus Scriptura tra-
dit: nempe vt aliquid à Deo noui beneficij,
aliquam nouam gratiam, (nam & ipsa per-
seuerantiæ gratia nouum beneficium est)
accipiamus. *Quicumque petieritis in ora-
tione credentes accipietis. Omnis qui petit, accipit. Si
quid petieritis Patrem in nomine meo, dabit vobis.*
Hîc dare ex parte Dei, & accipere ex parte
nostra, manifestè docent alicuius gratiæ aut
beneficij collationem, non acceptæ fidei te-
stimonium aut fomentum. Vide Prom-
ptuarium nostrum Morale, Domin. 5. post
Pascha text. 1.

12. *Quid miramini in hoc, aut nos quid intuemini,
quasi nostra virtute aut pietate fecerimus
hunc ambulare?*

Negat B. Petrus miraculū sanati clau-
di aut vlli virtuti suæ potentiæ, ac fa-
cultati suæ, τὴ δύναμις, aut etiam pietati, τὴ
ἐουσεύει, tribuendum esse: tum quia virtus ac
potentia huius miraculi soli Deo erat pro-
pria, & vires humanas superabat: tum quia
pietas aut deuotio Petri non erat tunc Iu-
dæis.

da is prædicanda, sed fides Christi, & potentia nominis eius; propter cuius commendationem & prædicationem fiebat miraculum. Alioquin quum in sequentibus dicat Petrus, *In fide nominis eius*, id est, per fidem siue mediante fide nostra in nomen Christi, *hunc, quem vos videtis, confirmavit nomen eius*, id est, ipsa potentia Christi roboravit & sanavit eum: & quum iterum addit, *et fides quæ per eum est*, id est, nostra in Christum fides quam per eum eiusque gratiam tenemus, (neque enim ipsius claudi vlla hæc fides erat, qui respexit in Petrum & Ioannem, *sperans se aliquid elemosynæ ab illis accepturum*) dedit in egram sanitatem istam, manifestè docet Petrus vnam medianem & instrumentalem causam sanationis huius fuisse fidem ipsam, quæ opus pietatis est. Illud, *in fide*, exponit Beza instrumentalem causam notare, & exi pro dia. accipi: fidem quoque exponit passivè dici, quæ habetur nomini Christi. Manifestè igitur Petrus, ut principalem causam huius miraculi Christi virtuti ac potentiæ tribuit, ita mediam & instrumentalem causam in ipsa fide & pietate ponit. Quare quod prius dixit, *quasi nostra pietate fecerimus hunc ambulare*, necessario intelligendum est, aut nostram dicendo, pietatem ex sola legali observatione vel solis naturæ viribus negare voluisse; aut pietatem nominando, ipsum Dei cultum & opera religionis

Fides ac pietas Petri miraculi causa media.

Virtutem ac pietatem suam quomodo Petrus negavit.

Fides no-
mius
Christi
cur sola à
Petro præ-
dicata.

religionis (hæc enim εὐσεβεία significat), non ideo excludere voluisse, quia illa apud Deū nihil valeant, sed quia fides in Christū commendanda nunc erat, non opera pietatis & cultus diuini, quibus ipsi Iudæi per obseruationes suas legales sese valere opinabatur, aut denique illis verbis primariā causam excludere voluisse. Sanè alia Græca exemplaria habuisse pro, εὐσεβεία, εὐσβεβεία, robore ac potestate, tum Syrus interpres ostendit, qui ita hunc locum vertit, tum veteris editionis Latinæ codices, qui legunt, *virtute aut potestate*, vt notauit hoc loco Beza. Alioqui si fidei in Christum attributū hoc miraculum omnem aliam pietatem & virtutem Apostolorum excludere debet, pari consequentia quia in eadem sententia dicitur, *Quem Deus suscitauit à mortuis*, Christi semetipsum suscitantis potestas ac virtus negari debet; & falsum erit quod alibi de se ipso Christus dixit, *Potestatem habeo ponendi animam meam, & potestatem habeo iterum sumendi eam*. Sed sicut Christi adhuc diuinitas aperte asserenda non fuit, ideòque humilius de ea Petrus loquitur, vnde & prius eum vocat, *virum approbatum à Deo*, sed non ideo ab Apostolis ignorata aut negata existimari debet; sic pietas, & alia bona opera, quæ sibi non deesse Iudæi existimabant, & quæ sine fide in Christum sibi venditabant, adhuc prædicanda non erāt, sed *fide, nominis Christi*, ad quam

10an. 10.

adquam ante omnia adducendi erant, in hoc miraculo prædicanda fuit: alioquin quum in ipso verbo pietatis, *tu es euangelizans*, fides comprehenditur, si, quod Petrus negat, sua pietate factum esse ut claudus ambularet, omnimoda est & absoluta negatio, falsum erit quod postea de sua in Christum fide dixit: *Fides quæ per eum est, dedit integram sanitatem istam, &c.* Falsum quoque erit quod dixit claudus: *Quod autem habeo, hoc tibi do*, id est, Potestatem sanandi, quam per fidem in Christum habeo, hanc in te exercebo. Remouet ergo Petrus à causa huius miraculi omnem aliam pietatis aut virtutis humanæ cogitationem; & fidei in Christum totum tribuit; quia fides in Christum maximè tunc commendanda erat; exemplo videlicet Saluatoris usus, qui in Euangelio ad singulas sanitates factas subintulit, *Fides tua te saluum fecit.*

His ita explicatis, Caluini hoc loco corruptelis occurrere & imposturas patefacere promptum erit. Sic in hunc locum garrit. *Notandum, inquit, est quod damnet hominum respectum. Quasi nostra (inquit) virtute aut pietate effecerimus. In eo itaque error ac vitium est, si hominum pietati aut virtuti, quod Dei & Christi proprium est, tribuimus. Ac de virtute quidem concedent omnes non nisi à Deo manare. Sed quum hoc vno verbo confessi sunt, non desinunt tamē ius suum Deo præripere, ut eius spolijs creaturas ornent.*

C Hoc

Caluini
putida
calūnia.

Hoc Caluini præambulum est, vt ad accusationem descendat. Nunc quos & quomodo accusat, videamus. *Quali'er, inquit, videmus Papistas Dei virtutem locare in Sanctis: imò eius numen in lapide vel ligni trunco includere, simulatque statua Barbaræ aut Chrysogono consecrata est.* Est impuri Rabulæ calumnia foeda, vel simplicissima plebis Catholicæ vetula hoc tam patulum impudētissimi hominis mendacium in os eius regereret, & mentiri nebulonem assereret. Dei virtutem saxi aut ligni trunco tribuere crassissima paganorū idololatria fuit, Christianorū opinio nunquam. Imò (vt infra videbitur) nec ipsa paganorū idololatria Doctore Caluino tam crassa fuit. Quare & sui foedissimi mendacij sibi conscius scurra, confestim aliud sermonem cōuertit. Nempe tamen ei diutius inhæreret summa mendacij turpitudine non sinebat, ab eo tamen penitus abstinere maledicentiæ pruritus non patiebatur. Sic igitur prosequitur: *Sed tamē fingamus in illo priore membro non peccare. At stultè se de sanctos erga Deum putant, quum illi relinquunt potentiam, miracula verò pietati Sanctorum assignant.* Cui respondendo: Si opus pietatis fides est, & verum est quod Christus dixit, *Si fidem habueritis sicut granum sinapis, dicetis, huic monti, transi hinc illuc, & transibit* (quod & Gregorius ille Neocæsariensis Episcopus, *Θαυμαλῆς* dictus, præstitisse legitur) vbi verbis fidei tam illustre mi-

Sanctorū
pietati
miracula
tribuuntur.
Matth. 17

stre miraculum Christus tribuit, verè & Scripturis sacris conformiter dicimus, pietati Sàctorum miracula assignari. Sanè non minùs verè ac propriè, quàm ex illis Pauli verbis, *Si confitearis in ore tuo Dominum Iesum, & in corde credideris quòd Deus illum suscitavit à mortuis, saluus eris*, salutem & iustificationem fidei electorum assignant hæretici. Sed pergamus cum Caluino: *Cur enim ad ipsos confugunt, dum volunt vel pluviam imperare, aut serenam, aut liberationem à morbo, nisi quòd sua pietate id promeritos imaginantur, ut hoc à iis ac privilegij illis Deus concederet? Puerile ergo effugium est, quum Deum facientur authorem esse potentia; beneficia autem quæ illis confert, sanctorum pietati accepta ferunt. Quoscumque obendant prætextus, hoc semper tenendum est, damnari generaliter à Petro qui in miraculis sic homines intuentur, ut eorum sanctitatem causam esse putent.* Hæc ille: cui iterum breuiter respondeo: Planè ad Sanctos in cælo regnantes propter varias opitulationes populus fidelis piè & laudabiliter confugit, & beneficia accepta Sanctorum pietati, sanctitati, intercessioni, & meritis accepta ferunt. Quod tota *verus Ecclesia summa cõsensione approbavit, docuit, exercuit. Nec huiusmodi fidelis populi religio verbis D. Petri hoc loco repugnat. Falsum quippe est, & nuda Caluini ac voluntaria assertio, nulla ratione, nullo argumento firmata, damnari generaliter à Petro qui in

*August.
de cura
pro mort.
ger. c. 16.
de ciuit.
Dei lib.
22. c. 9. &
10. Theo-
doretus
de curat.
grec af-
fec. lib. 8.
Basilii in
homil. de
40. mart.
Chrys. in
SS. Inuē-
tium &
maximū.
Ambros.
lib. 10.
epist. 85.
& serm.
ultimo.

C 2 miraculis

miraculis sic homines intuentur, ut eorum sanctitatem causam esse putent. Cur Petrus negauerit sua virrute aut pierate hoc miraculum effectum fuisse, iam ex alijs Petri verbis clarè & perspicuè ostendimus. Nempe ut fidem ante omnia commendaret, cuius commédatio tunc maximè erat necessaria, pietatis autem & sanctitatis opinionem in sensu & exultatione Iudæorum, qui pieratem absque fide somniabāt, & in sola obseruatione legali seu morali seu ceremoniali eam ponebant, à miraculi causa remoueret. Quare Petrus, ut pietati aut sanctitati suæ in sensu Iudæorum attribui noluit, sic fidei suæ in nomen Christi illud tribuendum esse disertis verbis docuit. Est autem etiam fides opus pieratis, de quo Christus dixit: *Hoc est opus Dei, ut credatis in eum.* Plura hac de re postea dicendi locus dabitur.

Ioan. 6.

19. *Pœnitēmini, & conuertimini, ut deleantur peccata vestra.*

Pœnitentia & fides salutis principia.

Contaminat hunc locum Calvinus; & eo foedè contaminato, Catholicæ Ecclesiæ doctrinam impurus arrodit, vitij & corruptionis arguit. Clarus sanè & perspicuus est verborum sensus. *Pœnitēmini*, id est, de illo immani scelere vestro, quo *authorem vitæ interfecistis*, dolete; ignorantiam illam vestram voluntariam & affectatam (nam ex Scripturis quas tenetis, & ex miraculis quæ Christum patrare vidistis, eam corri-

gere